

Izglītības un zinātnes
ministrija

Atbalsts jaunu produktu izstrādei 1.1.1.1. pasākums «Praktiskas ievirzes pētījumi»

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Savienības
strukturārfondi un
Kohēzijas fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

2018.gada 7.augusts

Inta Švirksta
vecākais eksperts
inta.svirksta@izm.gov.lv

Izglītības un zinātnes
ministrija

- Projekta dzīves cikls
- Atbalstāmās darbības
- Attiecināmās izmaksas
- Publiskais finansējums
- Sagaidāmie rādītāji
- Vērtēšana
- Projektu veidi
- Labuma guvēji
- Jautājumi - atbildes

Vispārīgie jautājumi

Saistošie normatīvie akti

EK 17.06.2014. **Regula (ES) Nr. 651/2014**, kas atzīst noteiktas atbalsta kategorijas par saderīgām ar kopējo tirgu, piemērojot Līguma 107. un 108.pantu

Eiropas Komisijas paziņojums «**Nostādnes** par valsts atbalstu pētniecībai, izstrādei un inovācijai» 2014.gads

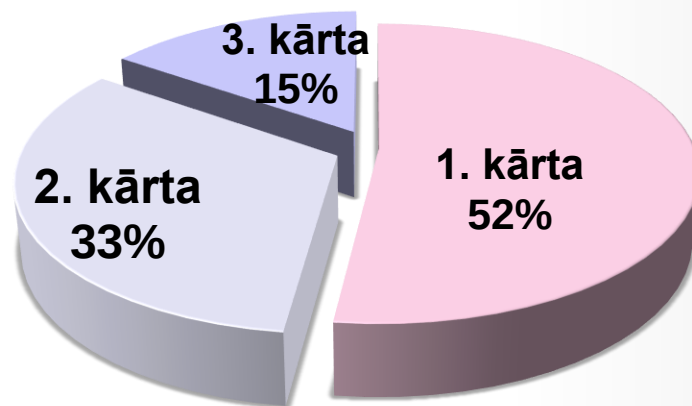
**MK 12.01.2016.
noteikumi Nr.34
(27.02.18.; 15.05.18.)**

EK 21.03.2014. **Regula Nr. 316/2014** par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. panta 3. punkta piemērošanu tehnoloģiju nodošanas nolīgumu kategorijām

Guidance document on monitoring and evaluation - Cohesion Fund and European Regional Development Fund, 2014

Publiskā finansējuma sadalījums

Otrajā kārtā pieejamais publiskais finansējums **25 MEUR**

Ar saimniecisku darbību
saistīti projekti (SP)

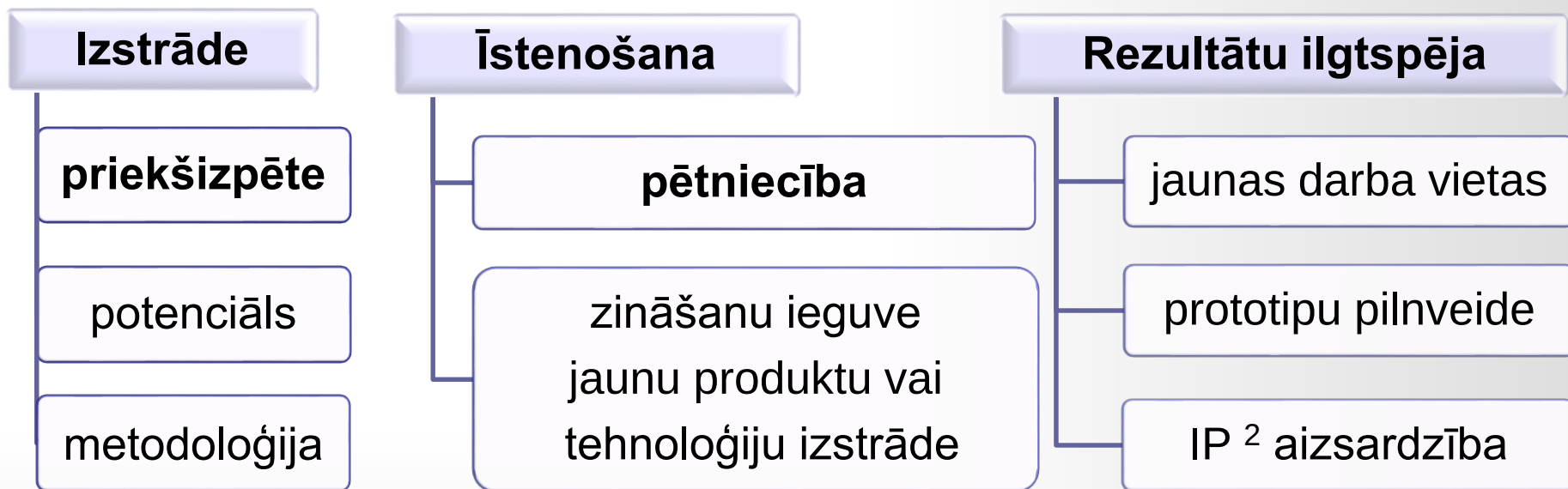
ERAF 9.61 MEUR

Projekta ERAF no **30 000 līdz 600 000 EUR**

- Projekta dzīves cikls
 - izstrāde
 - īstenošana
 - pēcuzraudzība

Projekta dzīves cikls ¹

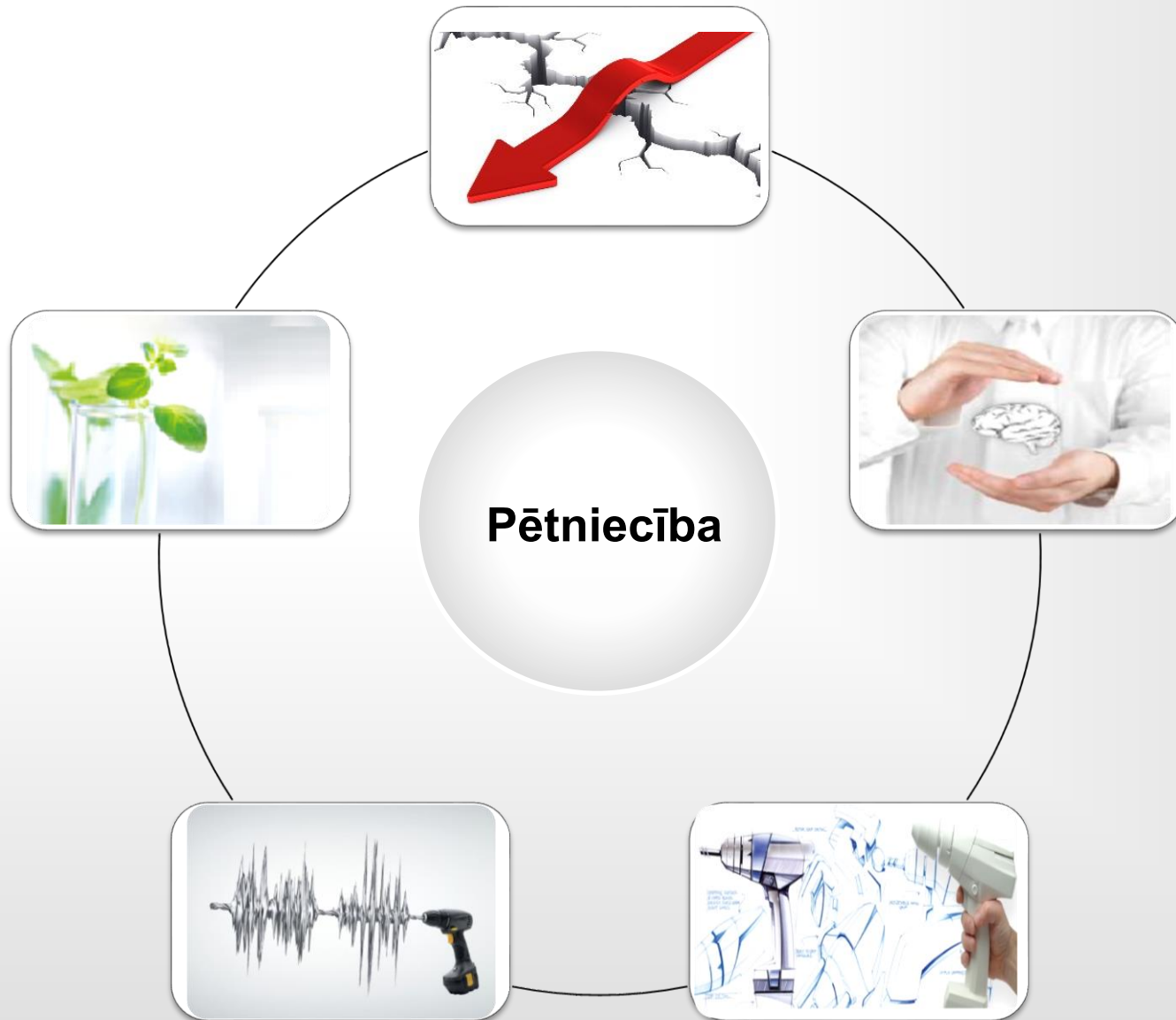

Izstrāde līdz 03.09.18.	Īstenošana līdz 36 mēn.	Pēcuzraudzība līdz 31.12.2023.
--	--	---

¹ Periods, kurā iespējams gūt finansiālu vai ekonomisku labumu no radītajiem aktīviem

² Tehnoloģiju tiesību (intelektuālā īpašuma) iegūšana, apstiprināšana un aizsardzība

Kā plānot?

Projekta izstrāde - priekšizpēte

- projekta potenciāla novērtējums
 - tirgus analīze
 - SVID analīze
- pētniecības metodoloģijas izvēle:

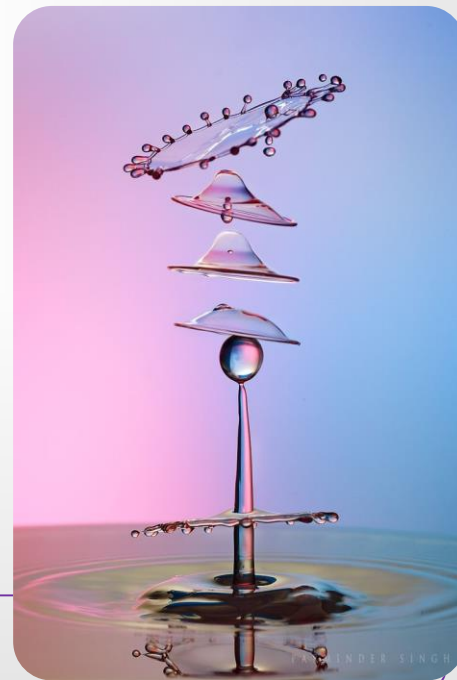
pētniecības metožu izvēle un sakārtošana noteiktā sistēmā, kuru piemērojot iespējams iegūt sagaidāmos rezultātus un sniegt zinātniski pamatotu informāciju

- nepieciešamo un esošo resursu novērtējums
- risku vadības plāna izstrāde*

* Kritēriju piemērošanas metodikas 1.17. apakšpunkts.

- Projekta dzīves cikls
 - izstrāde
 - īstenošana
 - pēcuzraudzība

Atbalstāmās darbības

Pētniecība

- tehniski ekonomiskā priekšizpēte
- rūpnieciskie pētījumi
- eksperimentālā izstrāde

Tehnoloģiju tiesību iegūšana, apstiprināšana, aizstāvēšana

- MVU komersantiem saimnieciska projekta ietvaros

Zināšanu izplatīšana

- Publicēšana un tehnoloģiju pārnese (brīva izvēle)
- sabiedrības iesaiste un informēšana (obligāta prasība)

Obligātā publicitāte

- ar projekta īstenošanu saistītās aktuālās informācijas ievietošana finansējuma saņēmēja iestādes tīmekļa vietnē ne retāk kā reizi trijos mēnešos

Tiešās attiecināmās izmaksas - pētniecība

Atlīdzība

- darba vai uzņēmums līgums
- zinātniskajam darbiniekam
- slodze $\geq 0,3$
- atbilstoša konkrētās institūcijas atalgojuma politikai

Pētniecības infrastruktūra

- tiktāl, ciktāl izmanto pētniecībai projektā
 - iegādāto un esošo iekārtu **amortizācijas izmaksas**
 - materiāli, inventārs, instrumenti
 - nemateriālie aktīvi – zināšanas, patenti

Ārējie pakalpojumi

- pētniecības ārpakalpojums
- konsultantu pakalpojumi projekta mērķim
- inspicēšana, testēšana, sertifikācija, kalibrēšana

Pētniecība

Zināšanu un prasmju iegūšana jaunu produktu izstrādei

- rūpnieciskie pētījumi (TGL 2 – 4)
 - prototipu izstrāde, testēšana laboratorijas vidē
- eksperimentālā izstrāde (TGL 5 – (7))
 - prototipu izstrāde, testēšana, validēšana reālas darbības vidē

Pētniecība (3)

Rūpnieciskie pētījumi	Eksperimentālā izstrādne
Optimālo polimerizēšanās apstākļu noteikšana (polimerizēšanās reakcijas optimizācija)	Polimēra ar noteiktām fizikālām un ķīmiskām īpašībām ražošanas metožu izpēte vai no konkrētā polimēra izgatavojamo produktu prototipu izstrāde reālā darbības vidē
Dažādu slimību antivielu izpēte Ārstēšanai nepieciešamās antivielas sintēzes metožu izstrāde laboratorijā	Konkrētas slimības ārstēšanai nepieciešamās antivielas sintēzes metožu izstrāde ražošanas vidē Sintezēto antivielu klīniska testēšana
Mainīgo apstākļu (temperatūra, piejaukumi, koncentrācija) ietekmes uz kristāla elektromagnētiskā starojuma absorbciju izpēte	Uzlabotu elektromagnētiskā starojuma uztvērēju (prototipu) testēšana, izmantojot kristālus, kas spēj absorbēt elektromagnētisko starojumu

Prototipu izstrāde un testēšana atbalstāma, ja:

prototipu izmanto turpmākos pētījumos

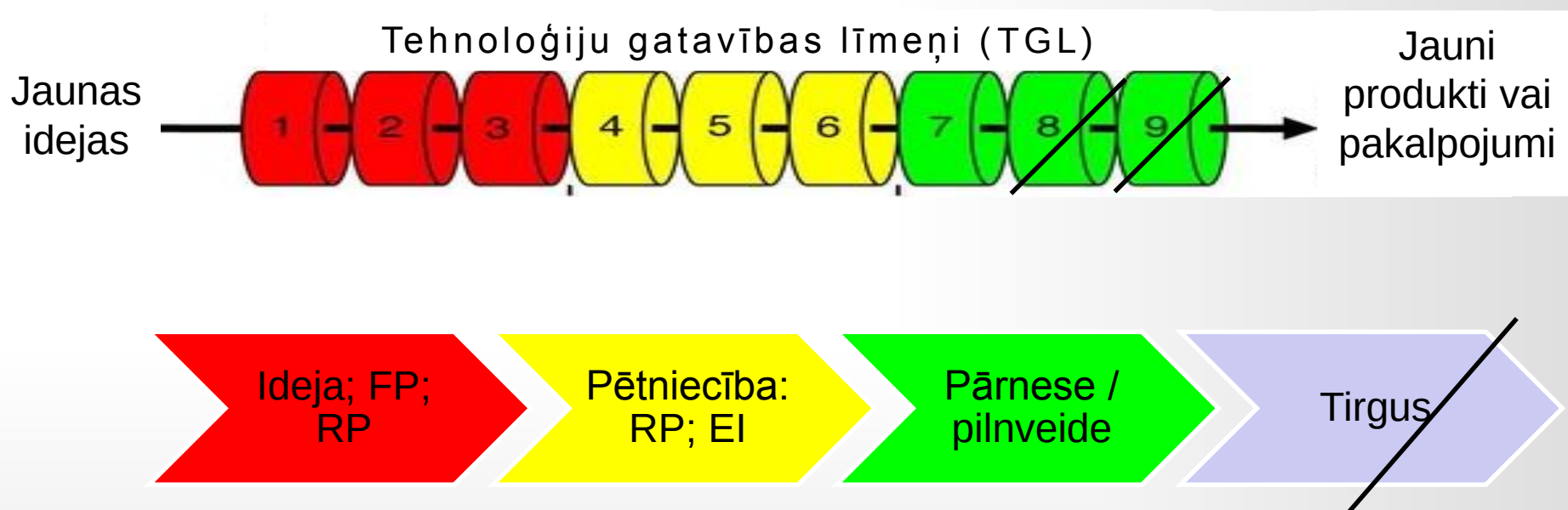
prototipu testē rezultātu apstiprināšanai un pārbaudei

testēšanas rezultātā ievieš turpmākus uzlabojumus

prototipu neizmanto ienākumu gūšanai

Pētniecības projekta īstenošanas periods

Prototipu izstrāde TGL 1 – 5...(7)

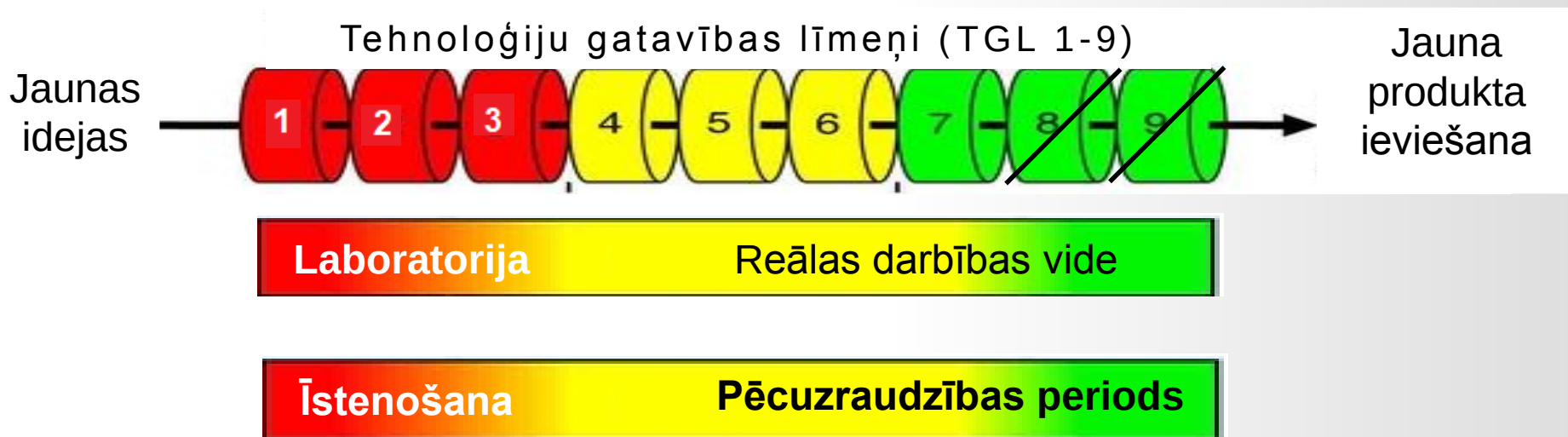
Nav atbalstāmas industriālās un tehnoloģiskās darbības (TGL 8 - 9):

- procesi pirms ražošanas
- prototipa kopiju izgatavošana komerciālām vai citām vajadzībām
- prototipu izplatīšana

- Projekta dzīves cikls
 - izstrāde
 - īstenošana
 - pēcuzraudzība

Kopsavilkums – projekta dzīves cikls

Pēcuzraudzības periodā **cita pasākuma / projekta ietvaros** atbalstāma:

- prototipa pilnveide (TGL ... 8 - 9), lai to ieviestu ražošanā
- pilnveidoto prototipu ieviešana

Nodrošina rezultātu ilgtspēju:
Prototipu pilnveide / TT aizsardzība / lai ieviestu

Projekta rezultātu ilgtspēja

Pamato ietekmi atbilstoši vienam vai vairākiem veidiem:

letekme uz inovācijas kapacitāti

prototipa pilnveide pēc īstenošanas, lai ieviestu

tehnoloģiju tiesību apstiprināšana un aizstāvēšana

rakstu publicēšana žurnālos ar citēšanas indeksu $\geq 50\%$

citū rezultātu uzturēšana, pilnveide vai aktualizācija

intelektuālā īpašuma nodošana / licences līgumu slēgšana

izveidoto jaunu pētnieku darba vietu saglabāšana

Sagaidāmie rādītāji

Jaunu pētnieku skaits atbalstāmajās vienībās*

Projekta iesnieguma 1.6.1. tabulas 1. rādītājs

Persona, kas papildus piesaistīta un veic zinātniskā vai zinātnes tehniskā personāla pienākumus

Jauna amata vieta institūcijā (vietu skaits un PLE)

Palielinās kopējais pētniecībā nodarbināto skaits

PI 7. pielikums par darbinieku noslodzi

* *Guidance document on monitoring and evaluation - Cohesion Fund and European Regional Development Fund, 2014* (http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/wd_2014_en.pdf)

Privātās investīcijas, kas papildina valsts atbalstu

Nacionālais privātais līdzfinansējums

Līdzfinansējums saimnieciskā projekta ietvaros 100%

Daļa no līdzfinansējuma ne-saimnieciskā projekta ietvaros:

- komersanta projekta daļas līdzfinansējums

- PO pašu ieņēmumi par maksas pakalpojumiem

- ieguldījumi natūrā

Projekta iesnieguma 1.6.1. tabulas 2. rādītājs

Jauna produkta prototips

Projekta iesnieguma 1.6.1. tabulas 7. rādītājs

Pierāda, ka jaunais vai būtiski uzlabotais produkts būs konkurētspējīgāks:

- uzlabotas funkcionālās īpašības
- mainīts paredzamais lietošanas veids
- uzlaboti tehniskie parametri
- jaunas sastāvdaļas, materiāli, programmatūra
- zemāka pašizmaksa
- lietotājam «draudzīgākas» īpašības

Salīdzina* sagaidāmā prototipa un tirgū esošo analoģu parametrus

* <https://www.cfla.gov.lv/lv/es-fondi-2014-2020/izsludinas-atlases/1-1-1-1-k-2>

Metodisks pielikums (zinātniskā kvalitāte) - Projekta rezultātu zinātniskā vērtība, novitātes līmenis un atbilstība konkrētās tautsaimniecības nozares vajadzību nodrošināšana

Jauna tehnoloģija – uzlabots process

Projekta iesnieguma 1.6.1. tabulas 7. rādītājs

Tehnisks risinājums tehniskai problēmai:

- ✓ efektīvāks ražošanas process, samazinot materiālu patēriņu
- ✓ optimālāks pakalpojumu sniegšanas process
- ✓ datu plānošanas, apstrādes, interpretācijas metode
- ✓ jauns dārzeņu pārstrādes risinājums
- ✓ jauna augu kopšanas process
- ✓ jauna ārstniecības vai diagnostikas metode
- ✓ jauna testēšanas metode
- neietver esošas tehnoloģijas optimizāciju

Produkts un tehnoloģija, kas komercializējama

līdz 31.12.2023. izpildās vismaz viens nosacījums:

aizsargā tehnoloģiju tiesības, kas saistītas ar prototipu

pēc projekta īstenošanas pilnveido prototipu, lai ieviestu ražošanā

Projekta iesnieguma 1.6.1. tabulas 8. rādītājs

Jauna produkta vai tehnoloģijas prototips

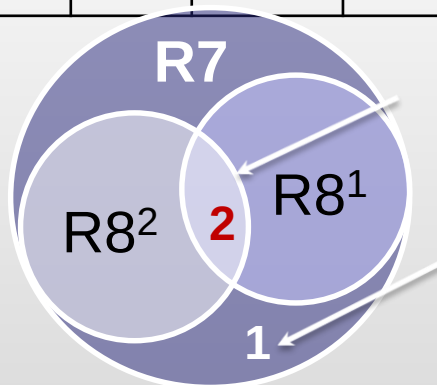
Piemērs

1.6.1. Iznākuma rādītāji

Nr.	Rādītāja nosaukums	Plānotā vērtība			Mērvienība
		gads	starp-vērtība	gala vērtība	
R7	Jauna produkta vai tehnoloģijas prototips			3	Jaunu produktu un tehnoloģiju prototipu skaits
R8 ¹	Jaunu produktu un tehnoloģiju skaits, kas ir komercializējamas un kuru izstrādei sniegts atbalsts			1	Jaunu produktu prototipu skaits
R8 ²	Jaunu produktu un tehnoloģiju skaits, kas ir komercializējamas un kuru izstrādei sniegts atbalsts			1	Jaunu tehnoloģiju skaits

Jauna produkta prototips ar augstāko TGL

$$R7 \geq \sum(R8^1 + R8^2)$$

Pēcuzraudzības periodā plānota 2 prototipu pilnveide

Ne-komercializējams prototips

Tehnoloģiju tiesības

Apstiprina / aizstāv līdz 31.12.2023.

Patenti (PI 1.6.1 sadaļas 10. rādītājs)

Citi nemateriālie aktīvi (PI 1.6.1 sadaļas 11. rādītājs):

- funkcionālie modeļi / dizainparaugu tiesības

- papildu aizsardzības sertifikāti medicīnas produktiem

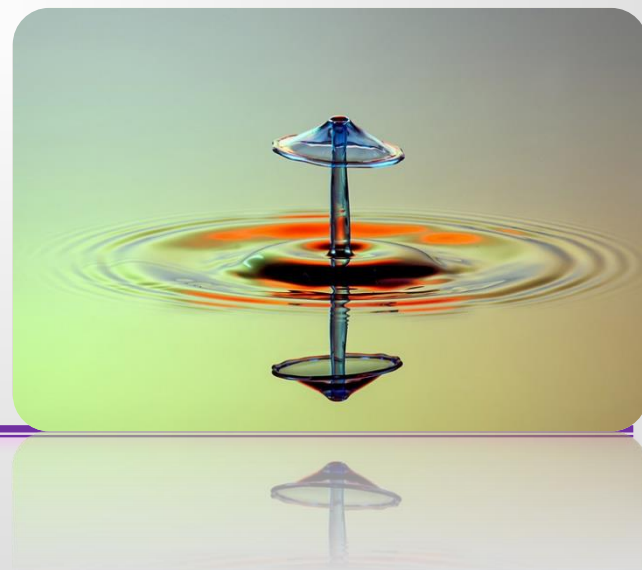
- augu selekcionāru sertifikāti

- programmatūras autortiesības

- zinātība:

pārbaudāms informācijas kopums, kas būtisks produkta ražošanai

Publiskais finansējums

Ar saimniecisku darbību saistīti projekti

Darbība	Publiskā finansējuma atbalsta intensitāte (ERAF %)									
	Komersanta kategorija					➤ Efektīva sadarbība ➤ Rezultātu izplatīšana				
	Lielais	Vidējais		Mazais			L	V	M/S	
FP	-	-		-			-	-	-	-
TP	50	+10%	60	+20%	70		+15%	50	60	70
RP	50		60		70	65		75	80	
EI	25		35		45	40		50	60	
TTA	-		50	50			-	50	50	

Ar saimniecisku darbību saistīti projekti

BONUSS: + 15% ERAF, ja:

Pieeja rezultātiem

konferences

publikācijas

krātuves

programmatūra

Sadarbība starp komersantiem

vismaz viens MVK

neviens nesedz
> 70 % no
attiecināmām
izmaksām

Sadarbība starp komersantu un PO

PO sedz ≥ 10 % no
attiecināmām
izmaksām

PO ir tiesības publicēt
rezultātus

PO un K efektīva sadarbība saimnieciskā projektā

Nr.p.k.	Labuma guvējs	Pētniecības kategorija	F _{att} kopā	ERAF (publiskais F)		līdzfinansējums
			EUR	%	EUR	EUR
			[A]	[B]	[C]	[D]
1.	L	RP	13 000	65	8 649	4 851
2.		EI	500	40		
Universitātes projekta daļa Nr.1			13 500	64,07		
4.		RP	33 000	65	21 450	11 550
5.		EI	0	0		
Komersanta projekta daļa Nr.2			33 000	65,00		
7.	Projekts		46 500	64,73	30 099	16 401
PO (universitāte)			Minimālās prasības	Faktiskais apmērs	Minimālais publiskā finansē apmērs 30 000 EUR	
līdzfinansējums		10%	4 650	4 851		
minimālā projekta daļa		20%	9 300	13 500		

*piemēram informatīvs raksturs

Kā nosaka komersanta kategoriju?

EK regulas Nr. 651/2014 1. pielikums

EK rokasgrāmata par MVU definīcijas piemērošanu

<https://ec.europa.eu/docsroom/documents/15582/attachments/1/translations/lv/renditions/pdf>

CFLA informatīvs materiāls

https://www.cfla.gov.lv/userfiles/files/info_MVU_un_GNU_noteiksana.pdf

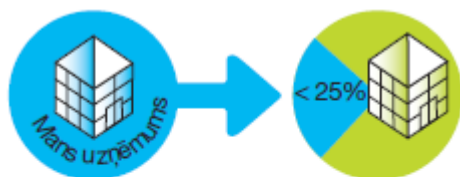
MK 16.12.2014 noteikumi Nr. 776 «Kārtība, kādā komercsabiedrības deklarē savu atbilstību mazās (sīkās) un vidējās komercsabiedrības statusam»

K	Rādītāji kategorijas noteikšanai				
	Datu sliekšņi				Resursi
	Darbinieki	Bilance	vai	Apgrozījums	un Labuma guvējs Partneruzņēmumi Saistītie uzņēmumi
Vidējais	< 250 PLE	≤ 43 MEUR		≤ 50 MEUR	
Mazais	< 50	≤ 10 MEUR		≤ 10 MEUR	

Rādītāji komersanta kategorijas noteikšanai

Autonoms uzņēmums (komersants)

Uzņēmumam nav dalības citos uzņēmumos un nevienam citam uzņēmumam nav dalības konkrētajā uzņēmumā

Izņēmums

- uzņēmumam pieder < 25 % kapitāla vai balsstiesību vienā vai vairākos uzņēmumos un

- cita uzņēmuma līdzdalība uzņēmuma kapitālā vai balsstiesībās < 25 %

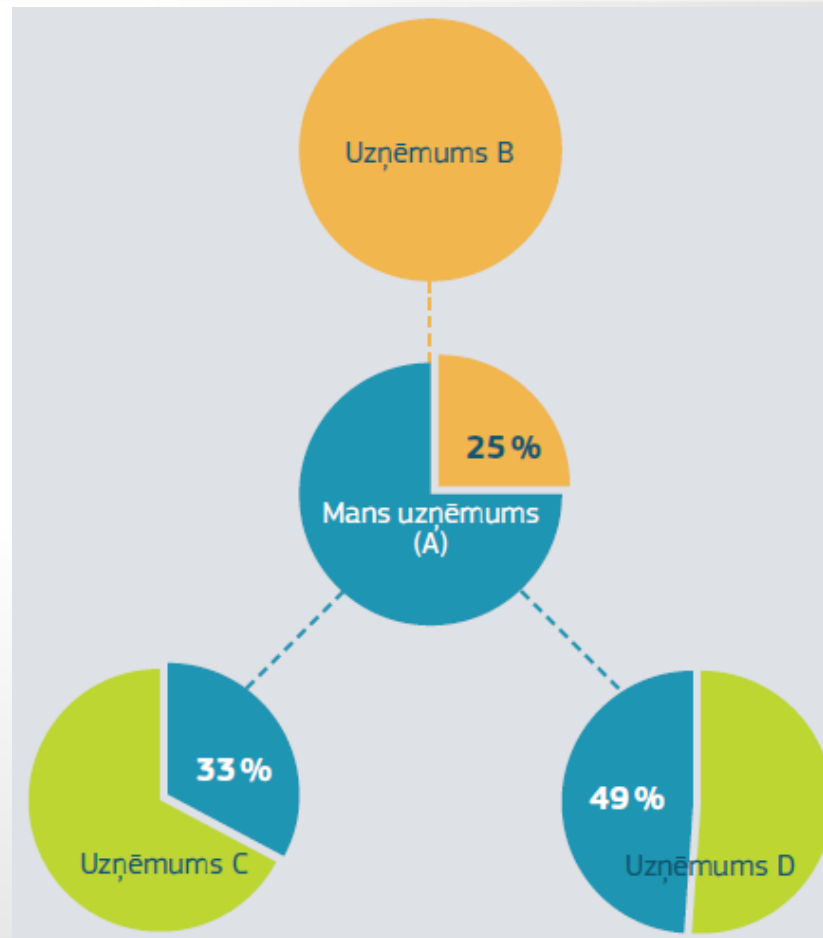
- valsts dibinātas augstskolas vai zinātniskie institūti, kas atsevišķi vai kopā pārvalda līdz 50% kapitāla vai balsstiesību citā uzņēmumā

A rādītāji = 100% no A

Partneruzņēmumu rādītāju aprēķināšana

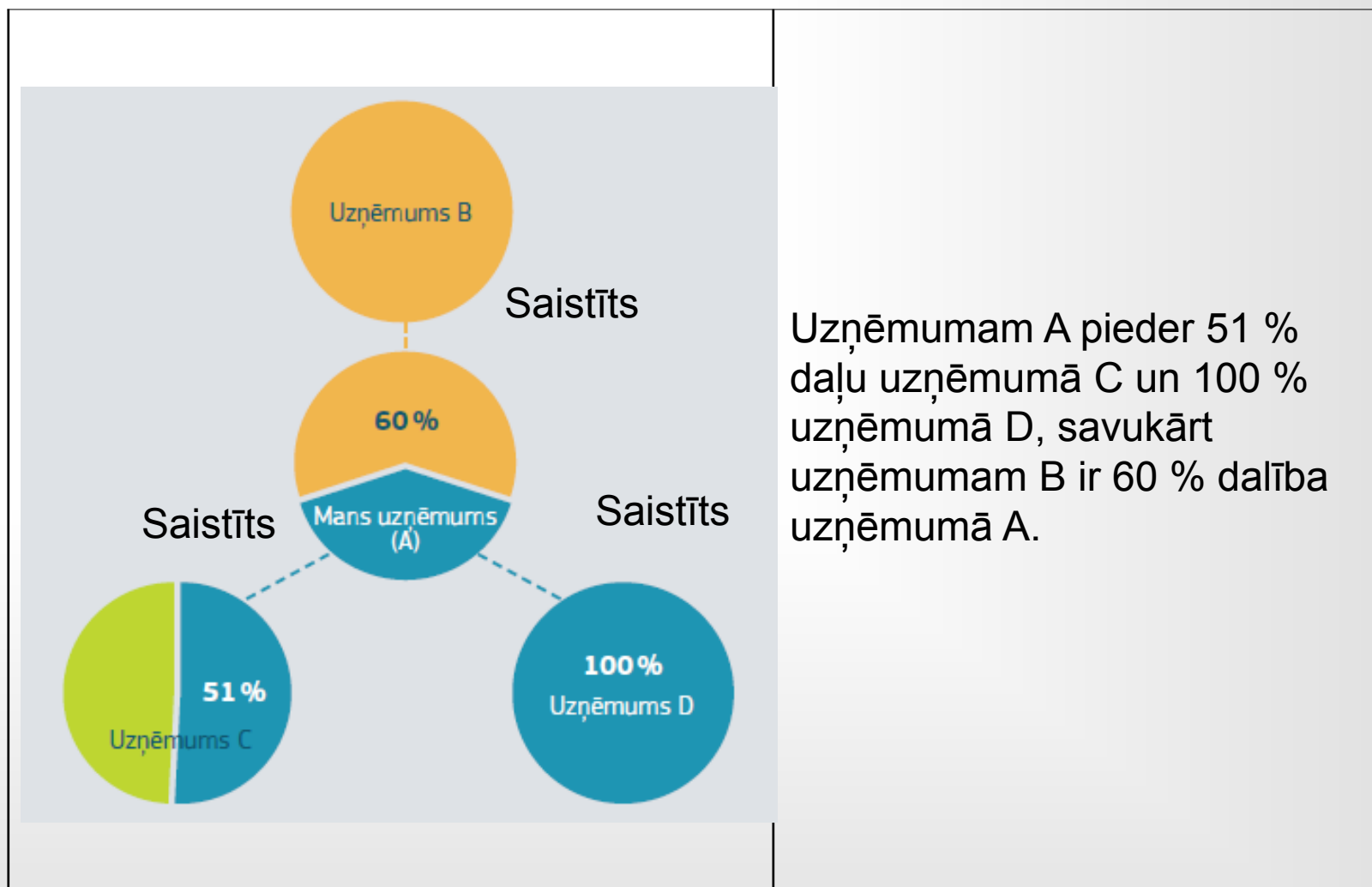
A rādītāji = 100% no A + partneru dati proporcionāli daļām vai balstiesībām

Uzņēmumam A pieder 33 % daļu uzņēmumā C un 49 % uzņēmumā D, savukārt uzņēmumam B ir 25 % daļu uzņēmumā A.

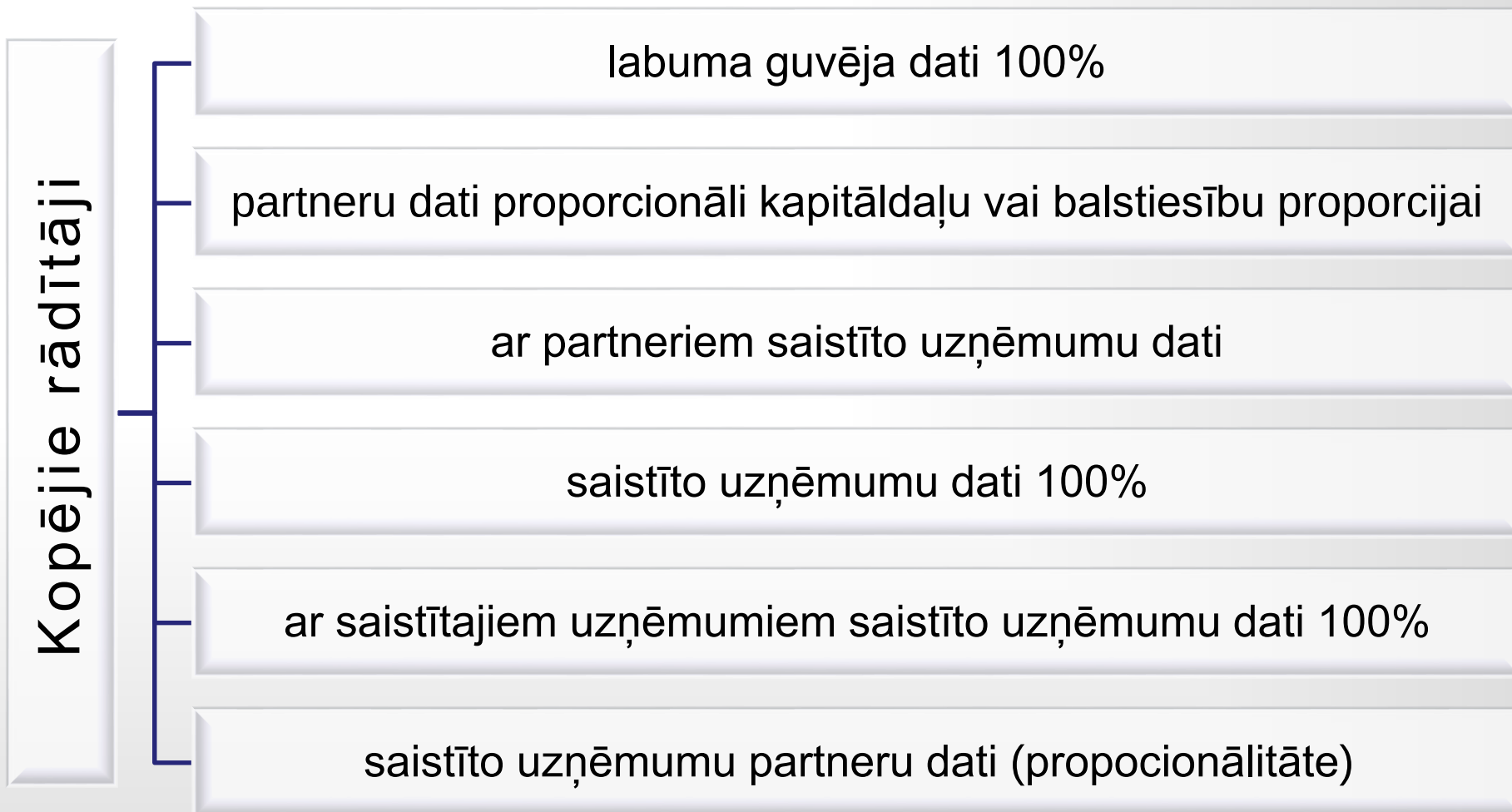
A rādītāji = 100% no A + 25% no B + 33% no C + 49% no D

Saistīto uzņēmumu rādītāju aprēķināšana

A rādītāji = 100% no A + 100% no B + 100% no C + 100% no D

Kopsavilkums - kopējo rādītāju aprēķināšana

Vērtēšana

Saimnieciskos un ne-saimnieciskos projektus vērtē atsevišķi

Vērtēšanas kritēriju aktualizācija

Atbilstības kritēriji

- nodrošina rezultātu ilgtspēju, t.sk.:
- turpmāka prototipu pilnveide, lai ieviestu ražošanā
- tehnoloģiju tiesību apstiprināšana un aizstāvēšana
- izveidoto jaunu pētnieku darba vietu saglabāšana
- sabiedrības informēšana par:
- projekta norisēm
- rezultātiem, kas nav saistīti ar IP tiesībām

Kvalitātes kritēriji

3.1. Izcilība

zinātniskā vērtība, novitāte, inovācijas pakāpe

- mērķi – atbilst RIS3 mērķiem un prioritātēm
- pētniecības metodoloģija
- sagaidāmie rezultāti
- pētniecības starpdisciplinaritāte

3.2. Ietekme

tautsaimniecības / sabiedrības vajadzības

- cik lielā mērā sekmē RIS3 mērķu sasniegšanu
- izstrādņu komercializācijas potenciāls (TGL)
- prototipu virzība uz ieviešanu ražošanā / pakalpojumu sniegšanā
- intelektuālā īpašuma pārvaldība
- rezultātu ilgtspēja
- sabiedrības problēmjaudājumu risināšana

Kvalitātes kritēriji (2)

3.3. Īstenošana

komanda / vadība / sadarbība

- zinātniskā kapacitāte un vadība
- administratīvā vadība / sadarbības efektivitāte
- resursu pārvaldība

3.4. Ieguldījums

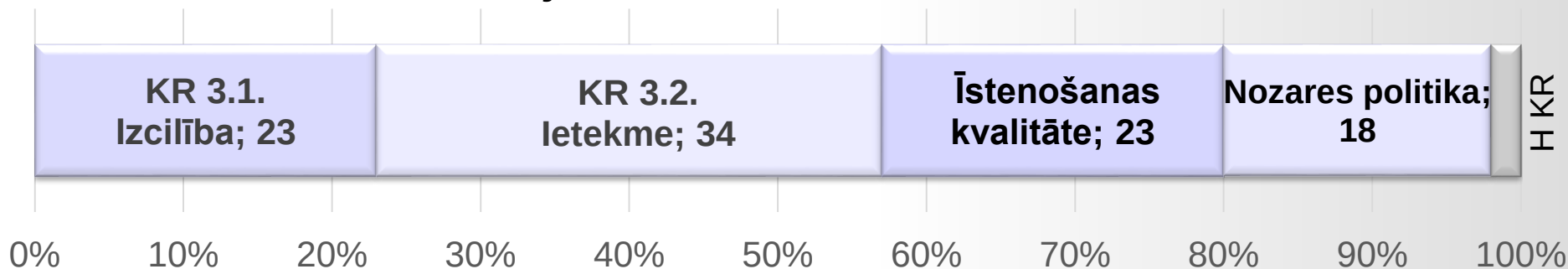
nozares politikas mērķu sasniegšanā

- nav izslēdzošs. Papildu punkti:
- privātās investīcijas, kas papildina valsts atbalstu P&A&I
- jaunu pētnieku darba vietu izveide un saglabāšana

Kāpēc svarīgi pamatot projekta ietekmi?

- Kvalitātes kritēriju svars

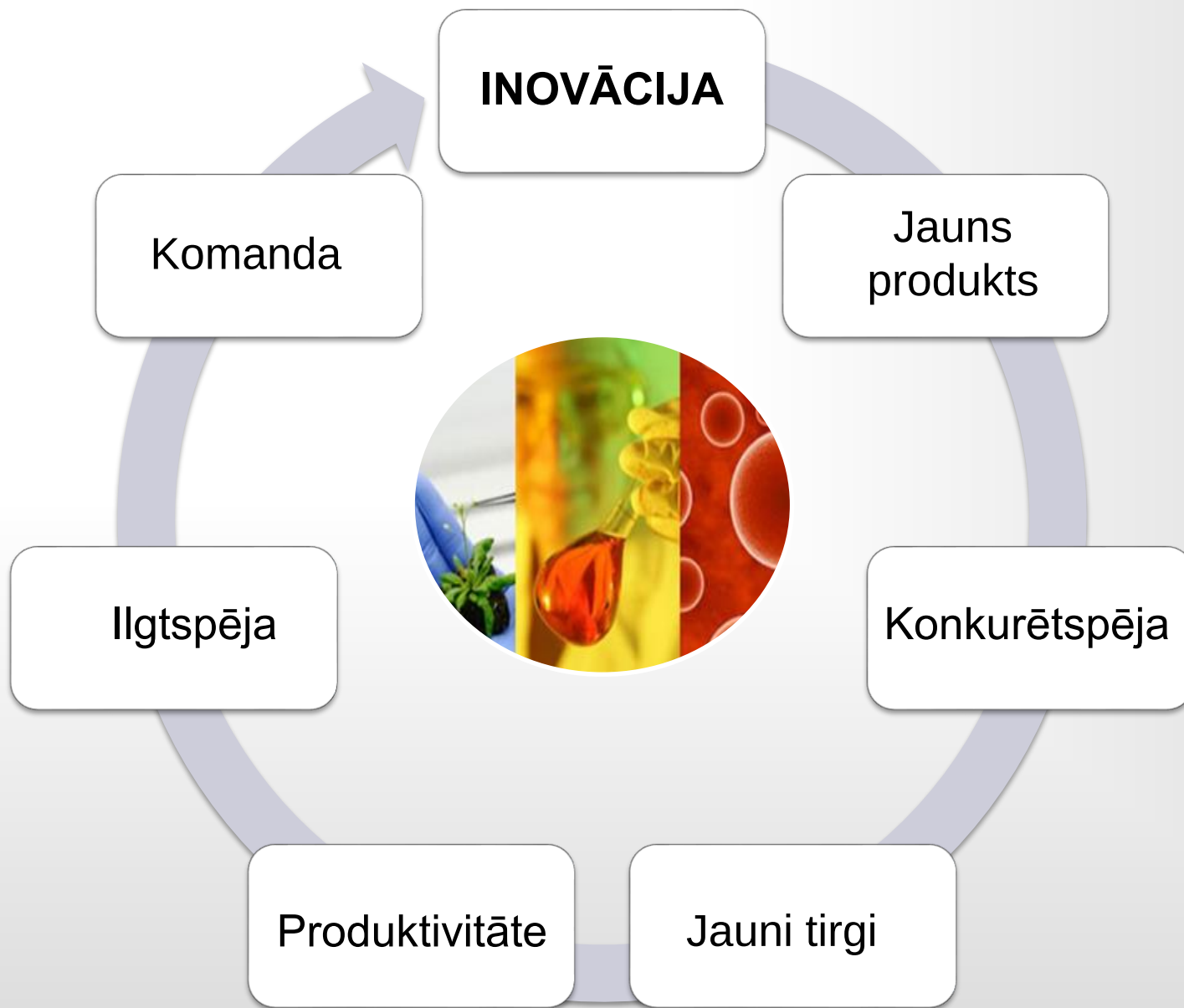
- Prioritāri atbalstāms projekts:

1. kopsummā saņēmis lielāku punktu skaitu

2. kritērijā "Izcilība" ir saņēmis augstāku vērtējumu

3. tieši sekmē inovācijas kapacitātes palielināšanos

Kā pamatot kvalitāti?

Projektu veidi

Projektu veidi

Individuāli īstenots projekts

- ar saimniecisku darbību saistīts (SP) - iesniedz K vai PO

Sadarbības projekts

- kopīgs mērķis
- iesaistītās puses kopīgi nosaka projekta tvērumu
- katrs partneris
 - dod ieguldījumu tā īstenošanā
 - dala projekta riskus un rezultātus.

Līgumpētījums

- iesniedz līgumpētījuma pasūtītājs K
- līgumpētījums $\geq 80\%$
- K īstenošanā pētniecības daļa $\leq 20\%$

Līgumpētījums komersanta uzdevumā

Līgumpētījums

var veikt ZI, kuras darbība reģistrēta ārvalstīs vai Latvijā

ERAF %: ņem vērā pasūtītāja kā komersanta kategoriju

izpildītājs līgumpētījumu īsteno par tirgus cenu

pasūtītājam pieder rezultāti, IP tiesības, priekšrocības / risks

pasūtītājs nosaka publicitātes un komercializācijas aspektus

īstenotāju nosaka konkursa kārtībā pirms projekta iesniegšanas

Izpildītāju nosaka pirms projekta iesniegšanas

3.3. kritērijs

Īstenošanas kvalitāte un efektivitāte

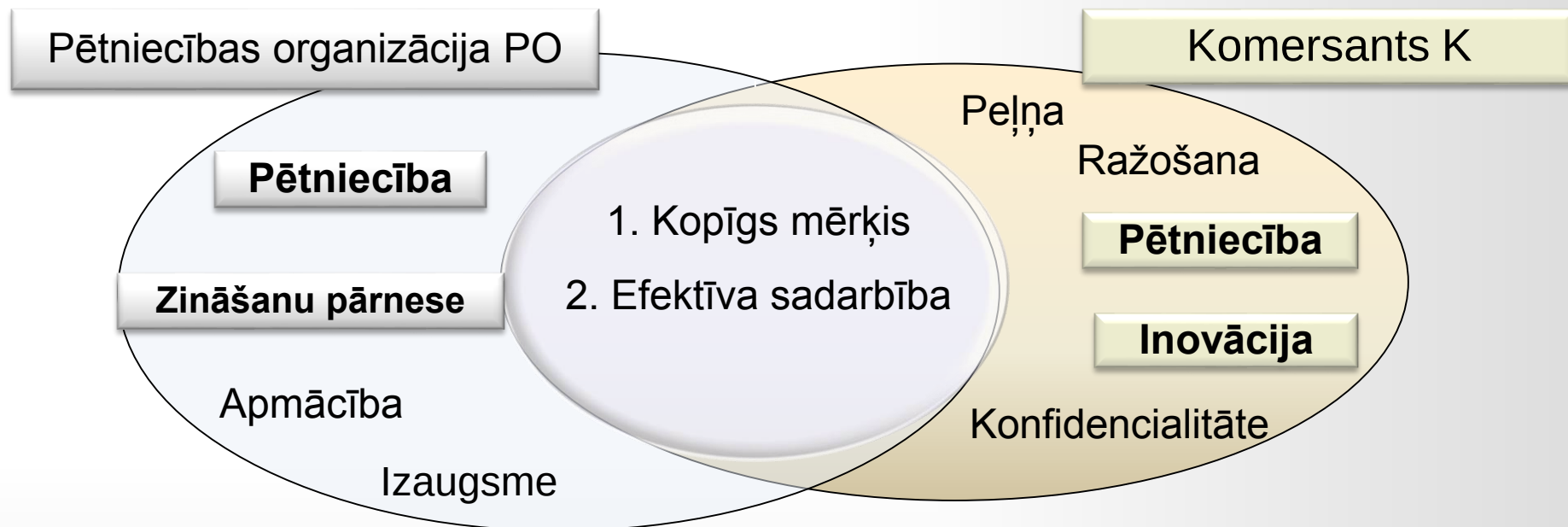
- komandas zinātniskā kapacitāte
- projekta zinātniskā un administratīvā vadība
- resursu pārvaldība

3.4. kritērijs

leguldījums nozares politikas mērķu sasniegšanā

- jaunu pētnieku skaits atbalstītajās vienībās – kurā institūcijā?

Ar saimniecisku darbību nesaistīts sadarbības projekts

PO: iesniedzējs, atbildība par mērķiem, dominējošs ieguldījums

IP tiesību sadalījums tieši proporcionāls katra partnera ieguldījumam

PO gūst priekšrocības no IP, kas izriet no PO darbības

PO par K nodotajām IP, saņem kompensāciju, kas ir līdzvērtīga tirgus cenai

Kas var iesniegt projekta iesniegumu?

- Darbība reģistrēta Latvijā
- Nodokļu parādi <150 EUR
- Novērsts dubultā finansējuma risks

Saimnieciskais projekts

- Nav novērojamas grūtībās nonākuša komersanta pazīmes
https://www.cfla.gov.lv/userfiles/files/info_MVU_un_GNU_noteiksana.pdf
- Uz iesniedzēju neattiecas līdzekļu atgūšanas rīkojums, ar ko iepriekš piešķirtais atbalsts atzīts par nelikumīgu

Izglītības un zinātnes
ministrija

Paldies par uzmanību

Izglītības un zinātnes ministrija
Adrese: Valņu iela 2, Rīga, LV-1050
Tālrunis: +371 67047937
E-pasts: esf@izm.gov.lv
Mājaslapa: www.izm.gov.lv